

HUNDRE GJENSTANDER FRA FINLAND

UPPGIFTER

Lär dig mera om Finlands 100 år som ett självständigt land!

Uppgifterna passar dig som besöker utställningen i Oslo eller ser den digitala utställningen på webben.

Vad vet du om Norges grannland Finland? I utställningen *100 gjenstander fra Finland* lär du dig mer om olika händelser i Finlands 100-åriga historia som påverkat eller förändrat det finländska samhället och finländarna. Det är inte nödvändigtvis fråga om dyrbara föremål, utan snarare om föremål som tillsammans formar en finländsk berättelse.

1. HISTORIA

Börja med att leta upp ditt födelseår i utställningen.

a. Vilket föremål finns där? Känner du igen föremålet? _____

Ta reda på vilket år din lärare, dina föräldrar och far- och morföräldrar föddes.

b. Vilka föremål finns på deras födelseår? _____

c. Vad har ändrats mellan deras och ditt födelseår? Ge några exempel.

Tip: tänk på uppfinningar (t.ex. mobiltelefoner och internet) och samhället (t.ex. könsroller).

2. HISTORIA

1900-talet var en tid av stora förändringar i Europa då flera länder blev självständiga före och efter andra världskriget. Både Norge och Finland blev självständiga i början av 1900-talet men Norge är några år äldre än Finland.

a. Vilket år blev Norge självständigt? _____

b. Om det skulle finnas en 100 gjenstander fra Norge-utställning i Finland, vilka föremål tycker du borde visas för den finska publiken? Ge några exempel. _____

c. Vilka föremål och uppfinningar från Norge tycker du är de viktigaste? _____

3. KONST

Leta upp föremålet från år 1959. Vad är det? _____

Fundera vidare! Se [filmen](#) där Erik Bruun tecknar en ny affisch för Jaffa, mer än 50 år efter att originalet kom ut 1959. Leta efter olika verktyg som syns i videon som är viktiga för en konstnär. Vad hittar du?

4. SAMHÄLLSKUNSKAP

År 1963 hittar du något som alla skolbarn i Finland smakat på, nämligen Koulunäkkiki-knäckebrodet, som är en del av den avgiftsfria, varma lunchen som alla barn i Finland får ända från dagvården tills de går ut gymnasiet eller yrkesskolan.

Elever får varm skollunch i Finland men inte i Norge. Fundera på fördelar och nackdelar med att få lunch i skolan vs. att ta med sig egen matsäck.

Egen matsäck

Skollunch

Fundera vidare! Bekanta dig med de finska smilisarna – [Finland Emojis](#). Hur många av emojierna berättar nånting om finländsk matkultur?

5. MODERSMÅL

Finland har två officiella språk – finska och svenska. Alla finländska barn lär sig både finska och svenska i skolan.

Leta upp föremålet från år 2000. Vad är det? _____

Hur tror du att livet i en tvåspråkig familj eller i ett land med två officiella språk är? Jämför Finland med Norge där man använder två former av norska. _____

6. HISTORIA

Finländare älskar att bada bastu och år 2013 uppskattade man att det finns ca. 3,2 miljoner bastur i Finland.

Leta upp föremålet från år 1991. Vad är det? _____

Fundera vidare! Titta på [bilderna](#) som visar konstiga bastur i Finland. Varför tror du att bastun är så viktig för finländarna? Var tycker du att det skulle vara roligt att bygga en bastu?

7. GEOGRAFI

Titta på kartan som visar var de olika föremålen kommer ifrån. Fundera på likheterna och skillnaderna mellan Finlands och Norges geografi.

a. Vilka är de sex största städerna i Norge? Varför tror du att folk har bosatt sig på just de här ställena?

b. Vad vet du om finska städer? Placera de följande städerna på kartan:

A. Helsingfors / Helsinki

D. Joensuu

B. Åbo / Turku

E. Rovaniemi

C. Uleåborg / Oulu

F. Kuopio

c. Finland är känt för sina många sjöar och brukar ibland kallas "de tusen sjöarnas land". Vad är det mest utmärkande med naturen i Norge?

8. SAMHÄLLSKUNSKAP

Enligt flera undersökningar är Finland världens bästa land för flickor och kvinnor när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män. Finska kvinnor fick rösträtt år 1906 – landet var då det tredje i världen (efter Nya Zeeland och Australien) och det första landet i Europa att införa kvinnlig rösträtt.

a. Leta upp föremålen från år 1932, 1942, 1956 och 1957. Vad har de här föremålen gemensamt?

b. Se på det allra sista föremålet från år 2017. Vad är det? _____

c. Varför tror du att det här föremålet är viktigt för finska kvinnor och finska familjer?

9. TEKNOLOGI OCH DESIGN

Hitta på en ny uppfinning genom att kombinera eller inspireras av minst två av utställningens föremål. Vad kommer du på? _____

Tips: kan de här orden kombineras och forma ett helt nytt föremål?

Reflex Lås Glas Godis
Kaffe Mumin Cykel Pall

Fundera vidare! Oiva Toikka är en av Finlands mest kända designers och är känd för sina glasfåglar och servisen Kastehelmi som han designade år 1964. Servisens design löser ett problem: fogen som uppstår vid tillverkning av pressglas syns inte tack vare de runda dropparna. Design kan alltså både vara vackert och lösa praktiska problem!

I det här [filmklippet](#) kan du höra Oiva Toikka berätta om sitt jobb och se hur tillverkningen av glasfågla går till.

10. HISTORIA

1952 var ett speciellt år både för Finland och för Norge. Vad hade länderna gemensamt det året?

Vem vann herrarnas 50 km längdskidåkning i Oslo det året?

11. BINGO!

I rutorna hittar du olika kategorier av finländsk kultur. Din uppgift är nu att kryssa för när du har upplevt det som står i rutan.

Jag har ätit finskt godis.	Jag har hört ett finskt ord.	Jag har använt en finsk uppfinning.
Jag har sett en finsk designprodukt.	Jag har lyssnat på en finsk artist.	Jag har läst om Finland i tidningen/på nätet.
Jag har sett nyheter om Finland på tv.	Jag har besökt Finland.	Jag har pratat om Finland med mina vänner eller min familj.

